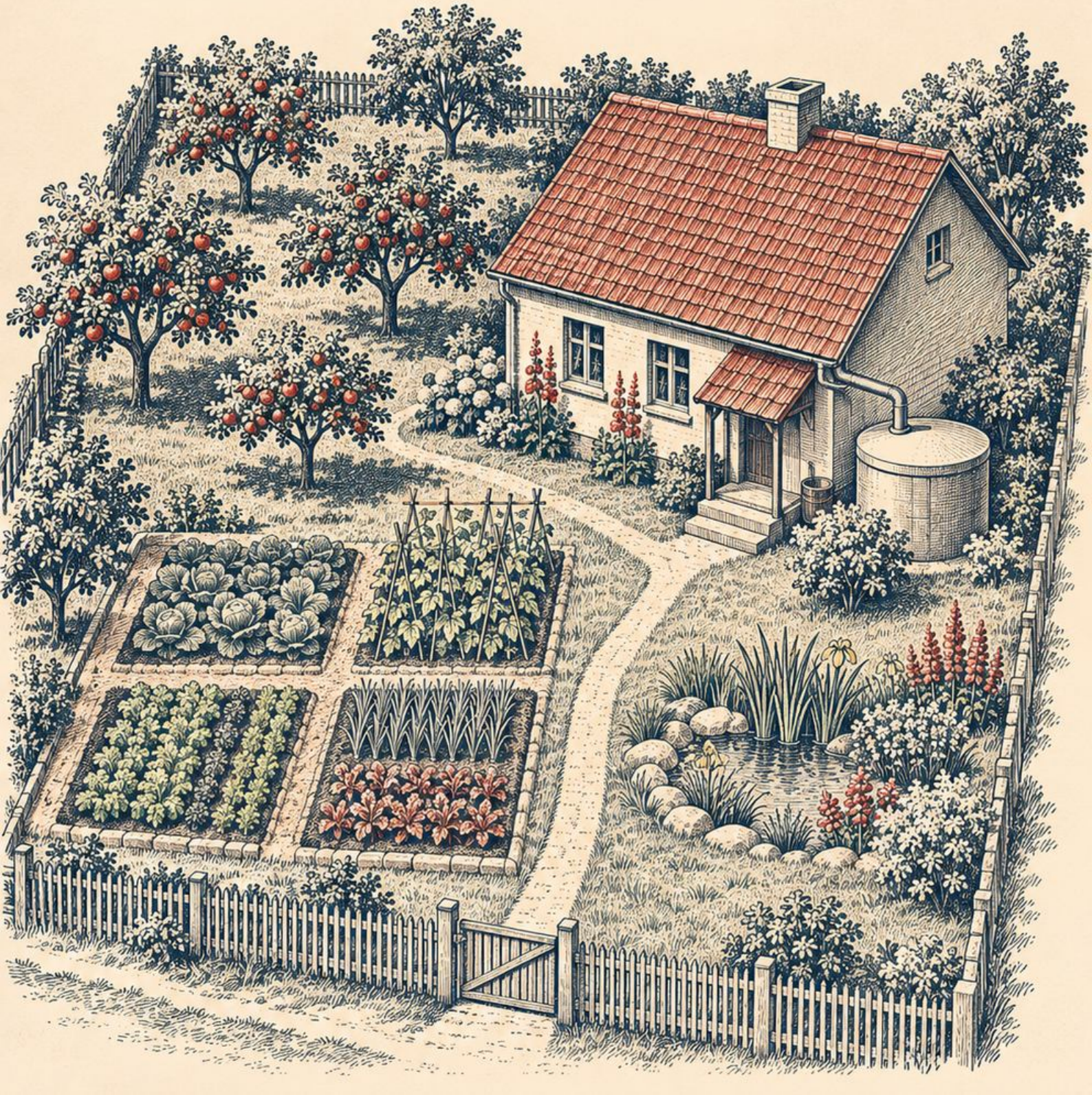
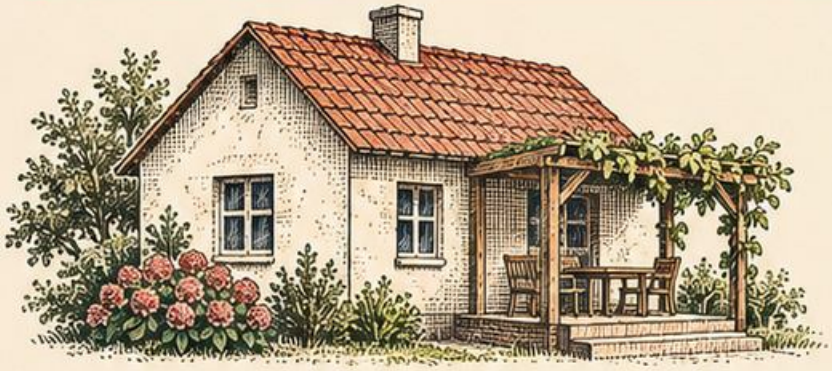
Samowystarczalni na 10 arach

Praktyczny plan dla działki 1 000 m²

Co zmieści się na 10 arach?

Dom i taras · 150 m²

Warzywnik · 240 m²

Sad · 220 m²

Zaplecze · 90 m²

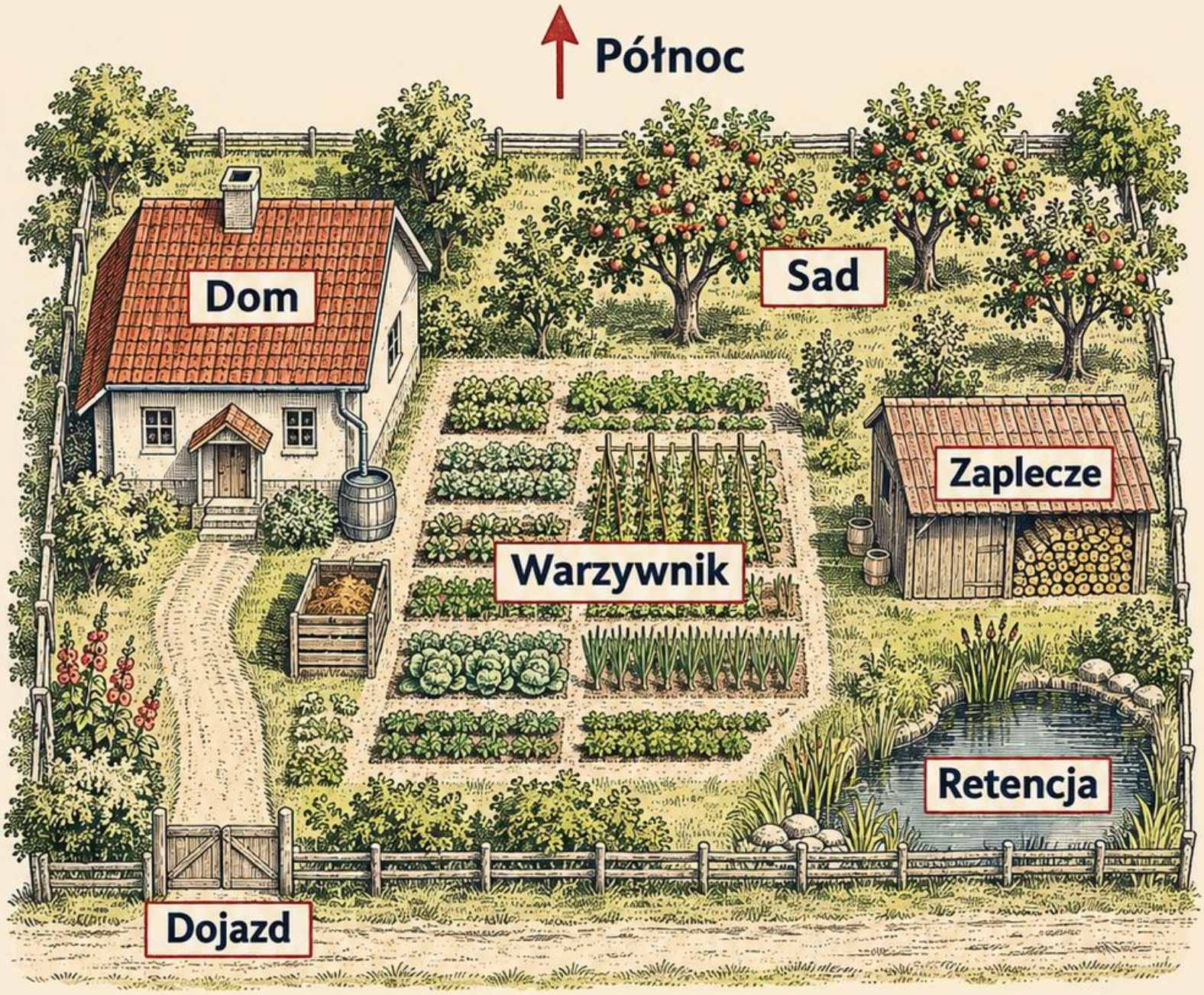
Dojścia i dojazd · 120 m²

Strefa retencji i zieleni · 180 m²

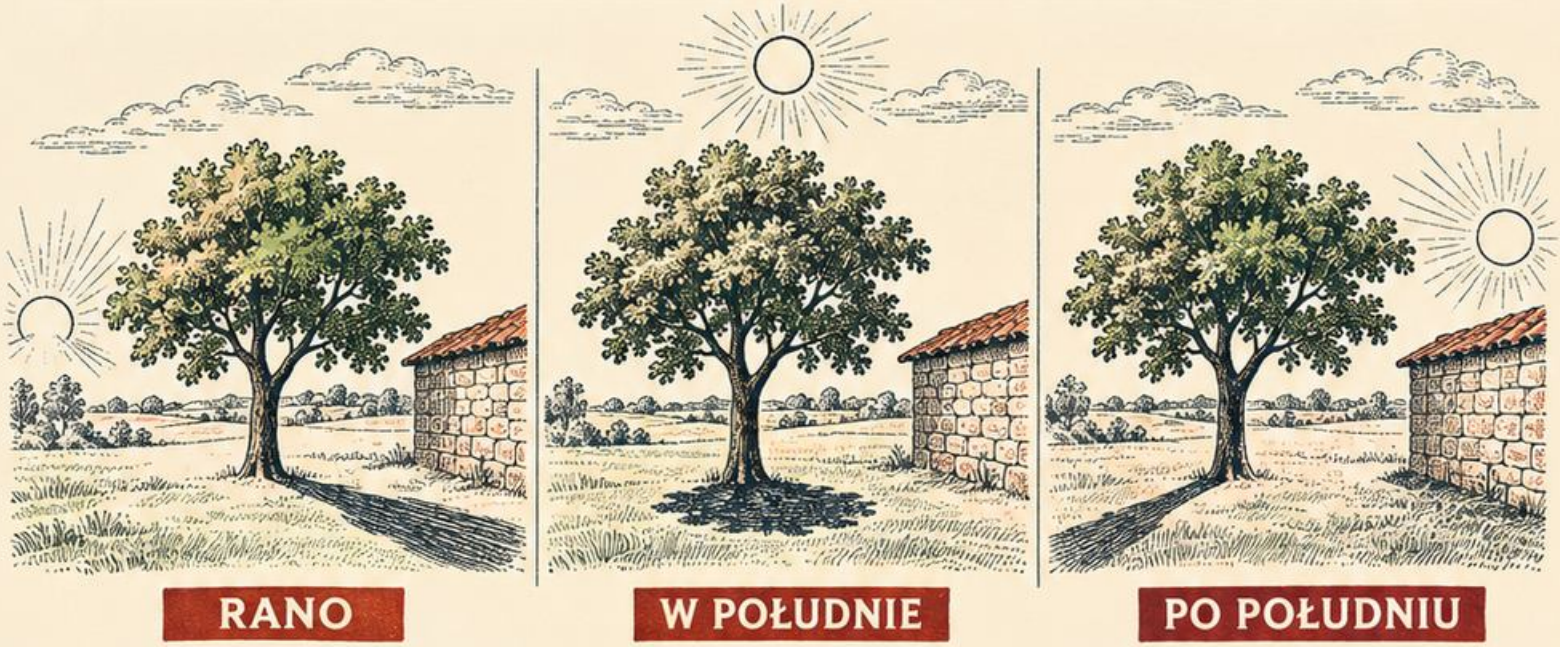
Przykład dla działki 25 × 40 m. Wlicz przejścia między grządkami w powierzchnię warzywnika.

Mapa działki

Warzywnik zajmuje nasłoneczniony środek. Kompost jest blisko grządek, a zbiornik przy rurze spustowej. Strefę retencji wyznacz z dala od fundamentów.

Gdzie pada światło?

W pogodny dzień zaznacz cień rano, w południe i po południu. Powtórz pomiar w innej porze roku.

Pomidory i fasolę zaplanuj tam, gdzie latem świeci słońce przez co najmniej 6 godzin. W półcieniu zacznij od ziół i warzyw liściowych.

Jak szybko wsiąka woda?

Wykop dołek na **około 30 cm.** Napełnij go wodą i pozwól jej wsiąknąć.

Napełnij go ponownie. Zaznacz poziom wody i zmierz spadek **po godzinie.**

Porównaj kilka miejsc. Długo stojąca woda przemawia za **podniesioną grządką** lub zmianą lokalizacji.

Zbadaj glebę przed nawożeniem

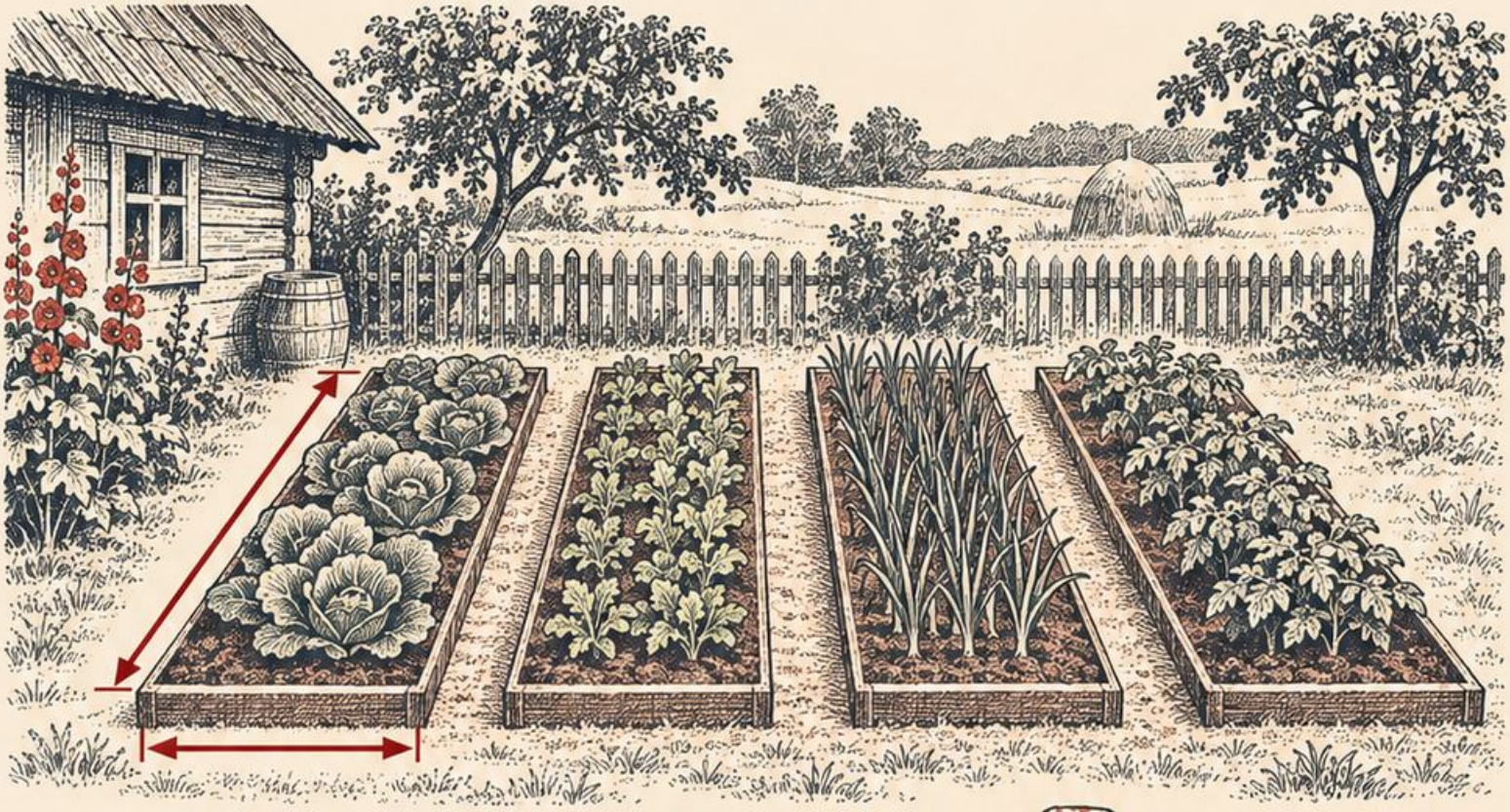
Rozdziel różne typy gleby. Z każdej jednolitej strefy pobierz kilka małych próbek z głębokości **0–20 cm.**

Zmieszaj je w czystym wiadrze. Oznacz woreczek nazwą strefy.

Zleć pomiar **pH** oraz **fosforu, potasu** i **magnezu.** Dawki dobierz do wyniku i zaleceń stacji. [1]

Ile grządek założyć?

Zacznij od czterech grządek po 1,2 × 4 m. To 19,2 m² uprawy.

Przy dostępie tylko z jednej strony zrób **węższą grządkę**. Sprawdź, czy dosięgniesz do środka.

Wyznacz **sznurkiem przejścia**. Poszerz je tam, gdzie skręcasz taczką.

Dojście od kuchni do grządek

Poprowadź główną ścieżkę od domu do warzywnika i kompostu.

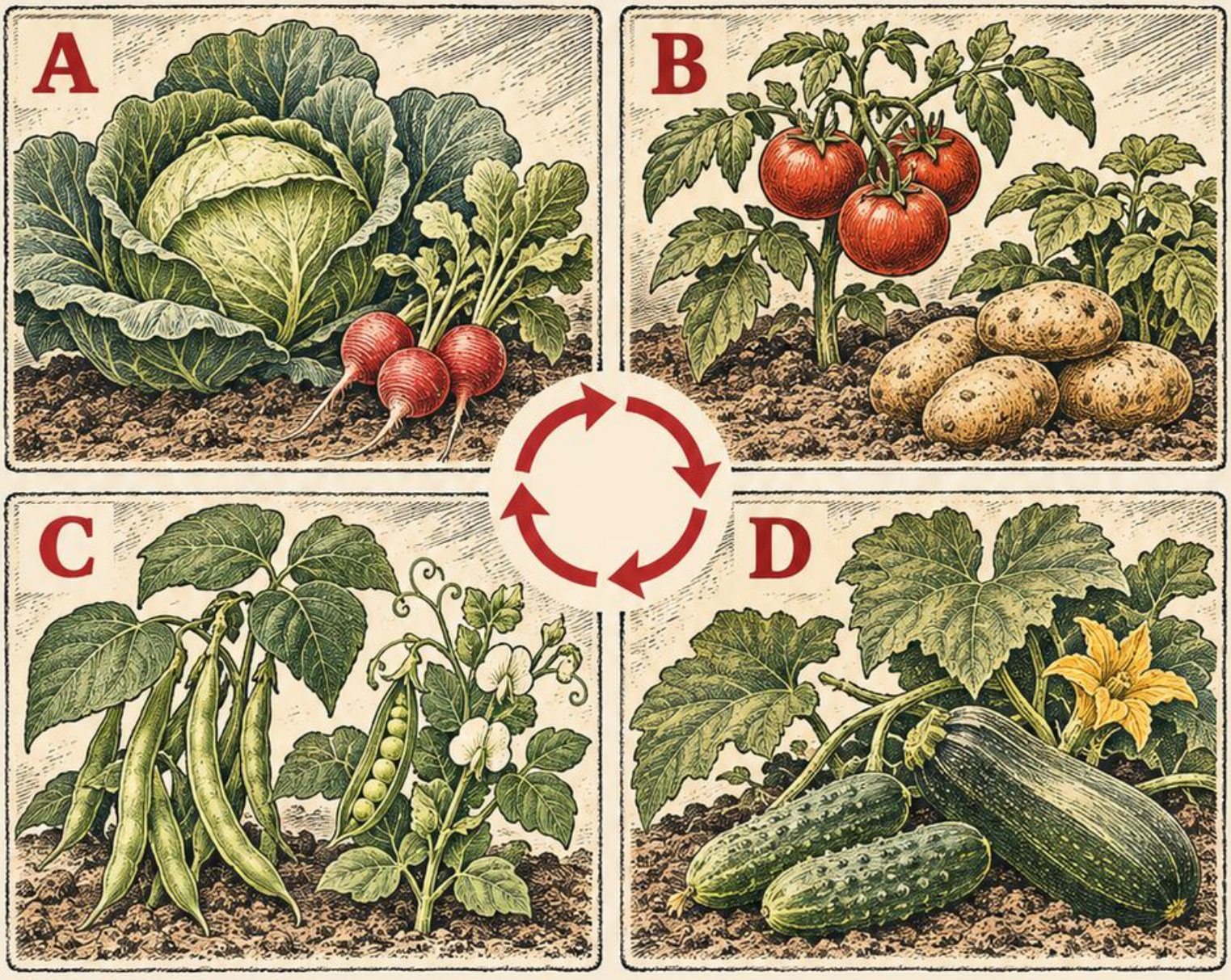
Na przejazd taczką przewidź **około 90 cm.** Przetestuj trasę z załadowaną taczką, także na zakręcie.

W miejscach mokrych rozważ **przepuszczalną nawierzchnię**. Zachowaj miejsce na zawracanie.

Cztery sektory, cztery rodziny

A · **kapustne:** kapusta i rzodkiewka
B · **psiankowate:** pomidor i ziemniak
C · **bobowate:** fasola i groch
D · **dyniowate:** ogórek i cukinia

Każdej wiosny przesuń każdą grupę o jedno pole. Zapisuj też rodzinę poplonu i unikaj jej powtórzenia na tym samym polu.

Mały sad z miejscem na wzrost

Rozrysuj docelowe korony. Rozstaw dobierz do siły wzrostu podkładki i zaleceń szkółki.

Sprawdź, czy odmiany potrzebują zapylacza kwitnącego w tym samym czasie.

Po sadzeniu podlej, zabezpiecz pień i odsuń ściółkę od kory.

Zioła pod ręką

Tymianek i **oregano** posadź na słonecznym, przepuszczalnym miejscu.

Miętę posadź osobno w donicy z odpływem, aby ograniczyć rozrastanie kłączy.

Szczypiorek i **pietruszkę** ulokuj blisko kuchni. Zbieraj po trochu z kilku roślin.

Kompost z ogrodu i kuchni

Mieszaj obierki i świeże ścinki z suchymi liśćmi lub rozdrobnioną tekturą.

Przerzuć zawartość, jeśli zbije się i zacznie brzydko pachnieć. W razie potrzeby dosyp suchych składników.

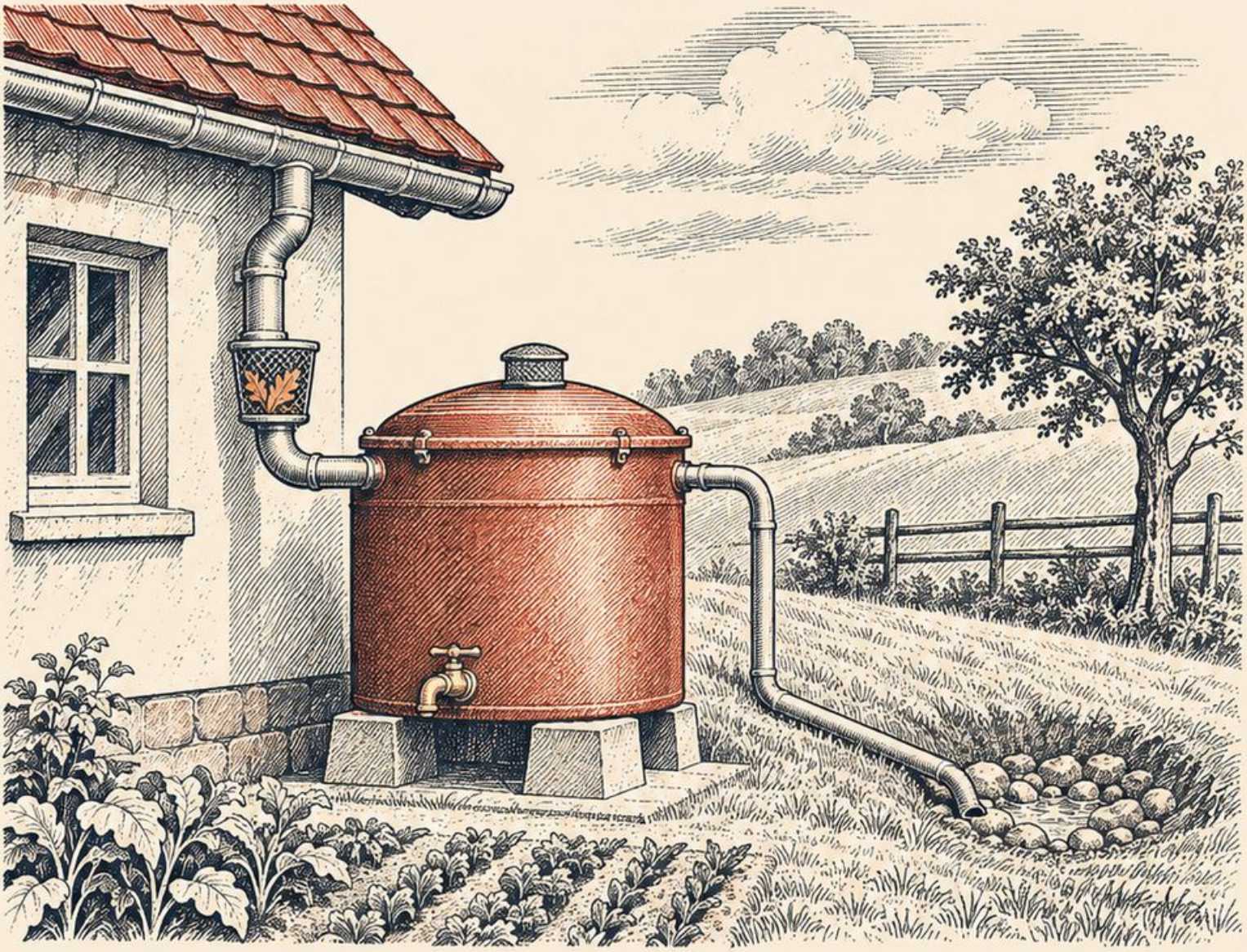
Pomiń mięso i tłuszcz. Dojrzały kompost jest ciemny, kruchy i pachnie ziemią.

Deszczówka z dachu

Ustaw zamknięty zbiornik na stabilnym podłożu. Dodaj filtr liści i zabezpiecz otwory przed owadami.

Przelew skieruj do bezpiecznej strefy retencji z dala od fundamentów. [2]

Używaj deszczówki do podlewania gleby. Do picia i mycia plonów używaj wody pitnej.

Ile wody zbierzesz?

1 mm deszczu na **1 m²** daje **1 l** wody.

Przykład z uwzględnieniem strat

60 m² dachu w rzucie × 10 mm × 0,8 = 480 l.

Współczynnik 0,8 to założenie. W zbiorniku z 300 l wolnego miejsca zostanie najwyżej 300 l. Resztę odbierze przelew.

Podlewanie grawitacyjne

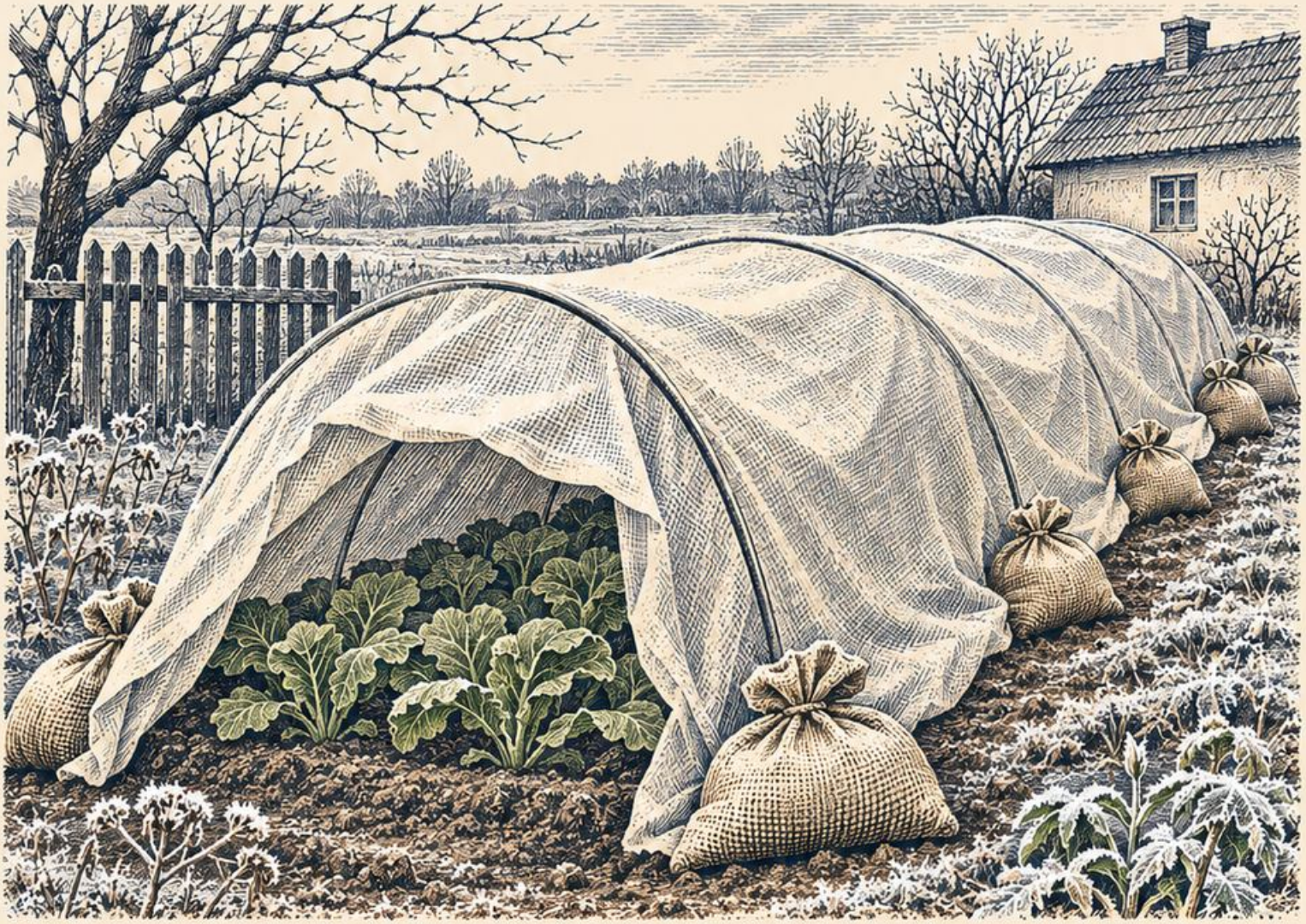
Wybierz przewód kroplujący przeznaczony do niskiego ciśnienia. Przed rozgałęzieniem daj filtr i zawór.

Na stabilnej podstawie **sprawdź** przepływ przy pełnym i prawie pustym zbiorniku.

Porównaj ilość wody na początku i końcu przewodu przez ten sam czas. Skróć linię, jeśli końcówka dostaje mniej wody.

Osłoń grządki przed chłodem

Załóż włókninę na pałąki i obciąż brzegi. Osłona powinna zostawiać miejsce na wzrost liści.

W słoneczne dni **sprawdzaj** temperaturę pod przykryciem i **wietrz** w razie potrzeby.

Przed wichurą **zabezpiecz** konstrukcję. Po sezonie **umyj i wysusz** osłonę.

Bezpieczne ogrzewanie domu

Dobór i montaż urządzenia powierz fachowcowi. Przed sezonem zleć kontrolę komina i wentylacji. [3]

Zostaw drożne nawiewy. Zamontuj czujkę czadu zgodnie z instrukcją producenta.

Gdy czujka alarmuje, wyjdź z domownikami na zewnątrz i dzwoń pod **112.**

Plan na cztery pory roku

Wiosna · zbadaj glebę, przygotuj grządki i wysiej pierwsze warzywa.

Lato · podlewaj rano, ściółkuj i zapisuj zbiory.

Jesień · uzupełnij kompost, zaplanuj zmianowanie i zabezpiecz instalację przed mrozem.

Zima · podsumuj plony, zamów nasiona i rozrysuj kolejne nasadzenia.

Od czego zacząć i ile wydać?

Etap 1 · zmierz działkę, obserwuj cień i zbadaj glebę.

Etap 2 · zrób cztery grządki, dojście i kompostownik.

Etap 3 · dodaj zbiornik, nawodnienie i sad.

Koszt pozycji = ilość × cena jednostkowa. Przykład: 4 opakowania ściółki × 25 zł = 100 zł. Dolicz dostawę i zapas budżetu.

Źródła i dalsza lektura

[1] Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Olsztynie · instrukcje pobierania próbek gleby.

[2] Wody Polskie · Retencja przydomowa.

[3] Państwowa Straż Pożarna · zasady bezpiecznego ogrzewania i ochrony przed czadem.

Wsparcie | Ostoja

wsparcie@ostoja.online

